

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA SV. JÁNA NEPOMUCKÉHO

HUDBA NA STRÁNKACH BIBLIE

Zhrnúť problematiku hudby v celej Biblii by bolo veľmi rozsiahle, a preto vyberieme iba niektoré dôležité miesta. Hudba je vo Svätom písme prevažne spätá s vierou a náboženstvom, aj keď v nej nájdeme aj zmienky o profánnej svetskej hudbe. Už v knihe Genezis sa spomína meno Jubal, o ktorom sa hovorí, že je „praotcom všetkých, čo hrajú na citare a na flaute“ (Gn 4, 21). Pochádzal zo šiesteho pokolenia po Adamovi.

Na stránkach Svätého Písma sa stretávame s dôležitým poznatkom, že hudba môže vplývať na vyvolanie extatických stavov vytrženia a prorockva. V Prvej knihe Samuelovej sa spomína zástup prorokov, ktorí boli v duchovnom vytržení pod vplyvom hudobných nástrojov ako boli harfy, bubny, flauty a citary. V Druhej knihe kráľov sa popisuje, ako na proroka Elizea zostúpil prorocký duch až potom, ako si dal zavolať muža, ktorý mu zahral na citare. V neskoršej dobe kráľ Dávid vyčlenil niektorých hudobníkov na špeciálnu službu, aby „prorokovali na citarách, harfách a cimbaloch“ (1 Krn 25, 1).

Hudba sprevádzala Izraelský národ hlavne pri bohoslužbách v Jeruzaleme. Po prinesení archy zmluvy do chrámu nájdeme vo Svätom Písme túto zmienku: „Dávid a celý Izrael tancovali z celej sily pred Pánom pri piesňach, za sprievodu citár, hárf, bubienkov, cimbalov a trúb“ (1 Krn 13, 8).

V tretej knihe proroka Daniela je zmienka o hudbe, ktorá bola spúšťacím signálom modloslužobného pohanského kultu v Babylónii za čias kráľa Nabuchodonozora. Spomínajú sa v nej tieto hudobné nástroje: roh, flauta, citara, sambuka, harfa a symfónia. Sambuka bol štvorstrunový nástroj podobný harfe a symfónia sa podobala našim gajdám.

Veľmi zaujímavé miesto vo Svätom Písme, ktoré hovorí o duchovnej moci a účinkoch hudby je v Prvej knihe Samuelovej: Keď bol Dávid pomazaný za kráľa, začal v ňom pôsobiť Boží Duch. Jedným z prejavov tohto pôsobenia bolo, že Dávid začal hrať, skladať a spievať piesne, pochádzali z vnuknutia Ducha Svätého. V podstate väčšinu žalmov, ktoré považujeme za Bohom inšpirované, skomponoval Dávid. Zvláštnosťou jeho hudobného daru bolo, že jeho hra a piesne upokojovali – prinášali pokoj a úľavu v trápení a spôsobovali, že zlý duch odstupoval od toho, kto ich počúval. V spomínanom úryvku to bol konkrétne kráľ Šaul, ktorý trpel ťažkomyselnosťou, stihomamom a náhlymi výbuchmi hnevu. Účinok hudby, ktorú inšpiroval Boží duch, je popísaný nasledovne: „Šaulovi sa ulavilo a

bolo mu lepšie, zlý duch od neho odstúpil“ (1 Sam, 16, 23).

Hudba patrí odjakživa k podstate života, k tomu, čo robí človeka ľudským. Vedec by konštatoval, že hudba je v podstate čistá matematika, sú to vzdušné kmity, ktorých frekvencie sa spočítavajú podľa fyzikálnych zákonov. A predsa sa pritom deje čosi zázračné – matematika sa mení na city! Hudba dokáže hlboko dojať a len málo ľudí je imúnnych voči jej kúzlu. Hudba je čímisi oveľa významnejším ako len neúčelným trávením voľného času. Melódie a rytmy pôsobia presne na tie oblasti mozgu, ktoré sú zodpovedné za prekonávanie smútku, radosti alebo túžby. To s najväčšou pravdepodobnosťou dokazuje, že hudba otvára brány do sveta citov. Ľudský mozog je veľmi zavčasu naprogramovaný na vnímanie hudby. Už niekoľkomesačné deti dokážu rozlíšiť harmonickú hudbu od disharmonickej.

Nové udalosti na ZUŠ:

Naši žiaci sa zapájajú do diania nielen našej obce, ale aj iných obcí. Pri príležitosti Úcty k starším sa v októbri, presne 19. a 26. októbra 2014 konalo vystúpenie v našich pobočkách ZUŠ sv. Jána Nepomuckého a to v Markušovciach, Harichovciach a v Spišskom Štvrtku. Žiaci na nich zahrali rôzne piesne a skladby a tak spríjemnili našim dedkom a a babkám nedeľňajšie popoludnie. Takto sme si uctili našich starých rodičov, a potešili ich a tak im dali najavo, že sú pre nás tiež dôležitými ľuďmi v našom živote.

Jedným z mnohých podujatí, ktoré pripravujeme, bude kurz organistov. Koná sa vždy dvakrát do roka a to v Spišskej Novej Vsi, v Poprade, Starej Lubovni. Je to kurz pre organistov a kantorov z okolia Spiša, kde sa dozvedia veľa nových poznatkov o duchovnej hudbe a hlavne o hraní a spievaní v adventnom a vianočnom období. Kurz sa bude konať od 27. – 29.11.2014 v konkrétnych mestách. Týmto chcem pozvať, všetkých ktorý sa venujú duchovnej hudbe a chcú sa dozvedieť niečo nové o hudbe a jej využití na bohoslužbách.

Keďže sa blíži aj čas Vianoc na našej ZUŠ sv. Jána Nepomuckého chystáme aj triedne a obecné koncerty, ktorými Vám chceme spríjemniť adventné obdobie a tak sa pripraviť vianočnú atmosféru novými piesňami a skladbami. V najbližšej dobe sa tešíme na Vašu hojnú účasť.

Vaši učitelia ZUŠ

